

Guía Docente				
Datos Identificativos			2016/17	
Asignatura (*)	Avaliación das alteracións de base neurolóxica e anatómica		Código	652G04026
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Medicina			
Coordinación	Vilariño Vilariño, Maria Isabel		Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es
Profesorado	Vilariño Vilariño, Maria Isabel		Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es
Web				
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A3	Coñecer e integrar os fundamentos lingüísticos da Logopedia: Fonética e fonoloxía, morfosintaxe, semántica, pragmática, sociolingüística.
A4	Coñecer e integrar os fundamentos educativos da Logopedia: Procesos de ensino e aprendizaxe.
A5	Coñecer e integrar os fundamentos metodolóxicos para a investigación en Logopedia.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A11	Redactar un informe de avaliación logopédica.
A12	Realizar unha avaliación tras a intervención.
A14	Coñecer as funcións da Intervención logopédica: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.
A18	Coñecer e realizar a intervención logopédica en Atención Temperá.
A19	Coñecer e implementar os Sistemas de Comunicación Aumentativa.
A20	Coñecer e implementar as axudas técnicas á comunicación.
A21	Saber deseñar e elaborar informes logopédicos.
A22	Saber deseñar, programar e avaliar a actuación logopédica.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
A26	Adquirir un coñecemento práctico para a avaliación logopédica.
A27	Realizar a planificación estratéxica da intervención logopédica.
A30	Coñecer a actuación profesional e os contornos onde se desenvolve a práctica.

A31	Adquirir o desenvolvemento os recursos persoais para a intervención: habilidades sociais e comunicativas, habilidades profesionais, avaliación da propia actuación profesional, técnicas de observación, técnicas de dinamización ou toma de decisións.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B6	Capacidade de adaptarse aos cambios.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B10	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B13	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B14	Destreza e empatía nas relacións interpersoais.
B15	Poñer en valor a súa profesión no contorno en que desenvolve o seu traballo.
B16	Resolver problemas de forma efectiva.
B17	Saber expresarse en público.
B18	Ser creativo no exercicio da profesión.
B19	Ter compromiso ético.
B21	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B22	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B23	Traballar de forma colaborativa.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título
---------------------------	------------------------

Conocer el rol del logopeda en la evaluación y diagnóstico de las alteraciones de la comunicación secundarias a patología neurológica y morfológica.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B5	C3
	A5	B6	C4
	A6	B7	C6
	A7	B8	C7
	A8	B9	C8
	A9	B10	
	A11	B11	
	A12	B12	
	A14	B13	
	A21	B14	
	A22	B15	
	A25	B16	
	A26	B17	
	A30	B18	
	A32	B19	
		B21	
		B22	
		B23	
		B24	
Complementar la identificación y diagnóstico de las alteraciones neurológicas y morfológicas con los conocimientos previos adquiridos sobre evaluación de las mismas.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B5	C3
	A6	B6	C6
	A7	B7	C7
	A8	B8	C8
	A9	B9	
	A11	B10	
	A12	B11	
	A14	B12	
	A21	B13	
	A22	B14	
	A25	B15	
	A26	B16	
	A32	B22	
		B23	
		B24	

Adquirir parámetros esenciales en la discriminación entre patológico y normal para poder realizar una evaluación correcta.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B5	C3
	A6	B6	C4
	A7	B7	C6
	A8	B8	C7
	A9	B9	C8
	A11	B11	
	A12	B12	
	A18	B13	
	A19	B14	
	A20	B15	
	A21	B16	
	A22	B17	
	A25	B19	
	A30	B22	
	A31	B23	
	A32	B24	
Conocer las distintas baterías neuropsicológicas y test utilizados para la evaluación y diagnóstico de este tipo de patologías.	A1	B1	C1
	A2	B5	C2
	A6	B11	C3
	A7	B22	C6
	A8	B23	C8
	A9	B24	
	A11		
	A12		
	A26		
	A32		
Conocer y practicar las especificidades del diseño de programas de evaluación.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B8	C3
	A4	B9	C6
	A6	B12	C8
	A7	B13	
	A8	B16	
	A9	B17	
	A11	B24	
	A12		
	A14		
	A26		
	A27		
	A32		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema I: aspectos clave de la evaluación logopédica.	Evaluación inicial.
Tema II: Evaluación de la afasia y trastornos asociados.	Evaluación inicial. Evaluación neuropsicológica: exploración básica del lenguaje, baterías neuropsicológicas y test específicos para la exploración y evaluación de la afasia.

Tema III: Evaluación del lenguaje en las demencias.	Test de Screening en demencias. Protocolos informáticos en demencias. Test neuropsicológicos informatizados.
Tema IV: Evaluación logopédica de las disartrias	Evaluación inicial. Protocolos de valoración logopédica. Exploración de la disartria: historia clínica, exploración del mecanismo oral, exploración del habla. Cuestionarios logopédicos. Evaluación complementaria.
Tema V: Evaluación de la función deglutoria	Videofluroscopia. Test de deglución.
Tema VI: Evaluación y exploración de las disglosias	Órganos afectados: informe médico, Evaluación de las bases funcionales de la articulación. Evaluación de la articulación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A14 A18 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A30 A31 A32 B1 B2 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B18 B19 B21 B23 B24 C1 C3 C6 C7 C8	10	20	30
Prácticas a través de TIC	A19 B6 B13 B15 B17 B22 C2 C4	0	20	20
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A26 A31 B7 C3 C8	1	25	26
Sesión maxistral	A5 A6 A7 A8 A9 A11 A14 A20 A21 A22 A25 A26 A30 A32 B1 B2 B7 B9 B11 C3 C8	20	40	60
Traballos tutelados	A1 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A25 A32 B1 B2 B5 B7 B9 B12 B13 B23 B24 C1 C3	1	12	13
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Se realizará la presentación de casos clínicos y sesiones clínicas donde el alumno debe participar activamente.
Prácticas a través de TIC	Presentación de situaciones para elaboración y manejo de material
Proba obxectiva	Consistirá en un exame test de 50 preguntas.
Sesión maxistral	Presentación de contenidos relevantes de cada tema como introducción a la elaboración de prácticas.

Traballos tutelados	Elaboración de trabajos escritos, individuales y en pequeños grupos que incluirán revisiones bibliográficas e investigación sobre diferentes patologías y serán expuestos para su posterior análisis y discusión.
---------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Se realizarán traballos tutelados, a nivel individual y en pequenos grupos que serán supervisados por el profesor tutor y expuestos posteriormente en clase. Formarán parte de la evaluación continuada del alumno.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A11 A12 A14 A18 A20 A21 A22 A25 A26 A27 A30 A31 A32 B1 B2 B5 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B16 B18 B19 B21 B23 B24 C1 C3 C6 C7 C8	terase en conta na avaliación continuada e final.	5
Sesión maxistral	A5 A6 A7 A8 A9 A11 A14 A20 A21 A22 A25 A26 A30 A32 B1 B2 B7 B9 B11 C3 C8	A asistencia será muy importante e formará parte da avaliación continuada	5
Traballos tutelados	A1 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A25 A32 B1 B2 B5 B7 B9 B12 B13 B23 B24 C1 C3	Será obrigatoria a realización e exposición	5
Proba obxectiva	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A14 A20 A26 A31 B7 C3 C8	Será obrigatorio superala para aprobar a asignatura	80
Prácticas a través de TIC	A19 B6 B13 B15 B17 B22 C2 C4	Presentación de situacións para a elaboración e manexo de material	5

Observacións avaliación

--

Fontes de información

--

Bibliografía básica	- (). . - Paradis M. (1993). Evaluación de la afasia en bilingües.. Barcelona Masson. - Goodglas H.; Kaplan E. (2001, 1996, 1986). Evaluación de la afasia y los trastornos relacionados. Madrid. Panamericana - Vilariño I. (1998). Evaluación de la afasia. En Revista Gallega de psicopedagogía.. A Coruña. Universidade da Coruña - Melle N. (2007). Guía de intervención logopédica en la disartria. . Ed. Síntesis. Madrid - Peña Casanova, J. (1987). La exploración neuropsicológica, . Barcelona. Ed. MCR. - Vilariño I. (1994). Logopedia, prevención, evaluación, intervención.. Torremolinos-Málaga. Actas del 18º Congreso Nacional de la Asociación Española de Logopedia, Foniatr - Peña Casanova, J. (1990). P.I.E.N.C.. Barcelona. Masson - Kaplan E.; Goodglass, H.; Weintraub S. (2001, 1996, 1986). The Boston naming test. . Philadelphia. Lea y Febiger. - De Renzi, E., y Vignolo L. (1962). The Token Test: A sensitive test to detect receptive disturbances in aphasia. . Brain Durante el curso académico se actualizarán las fuentes bibliográficas.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías